

משה ורחל ביפאן (1975)

משה ורות בנהלל (1945)

„כולם מדברים על כך“

למחרת הטיסה טילפן דיין למקום עבודתו של רחל. הם קבעו להיפגש עוד בארבעה ימים. בשבועות הקרובים הם נפגשו כמה פעמים בשבוע, כשרק תפקידיו של דיין או עבודתה של רחל הפרידו ביניהם. השמועה הגיעה אל כל בית בירושלים ואחר־כך אל כל בית בישראל: למשה דיין יש רומן חדש. איש לא התייחס ל"קשר בינו ובין רחל ברצינות יתרה. גם הדיינולוגים, וכבר אז היו כאלה, היו מוכנים להמר על תאריך סיום הרומן. הר עובדה שדיין המשיך במה שבנו אודי מכנה „ההשתובבות שלו“ והמשיך ל"חזר אחרי נשים אחרות, אף היא תרמה להוסר האמון ברצינות של הרומן. תדירות הפגישות של דיין עם רחל גברה. הם ניסו למצוא כל דקה פנויה להתראות זה עם זה. לבעלה של רחל נודע הדבר עוד בשלביה הראשונים של ההיכרות. אחד הסיפורים הידועים בירושלים מספר, שפינחס רבינוביץ נכנס פעם לביתו ומצא על קולב בחדר הכניסה בטל־דרס צבאי ועליו דרגות רבי־אלוף. הוא יצא על בהונותיו מהחדר כשבירד הבטלדרס ומיהר לעבר ביתו של דויד בן־גוריון. הוא הציג את הבטלדרס בפני בן־גוריון כראיה לרמתו המוסרית של הרמטכ"ל שלו. הסיפור אמנם „הודבק“ לפינחס רבינוביץ, ובשלבים מאוחרים יותר הוצמד גם לבעליהם של נשים אחרות שלהן היה רומן עם משה דיין, ככל הנראה הוא מאותם הסיפורים המשעשעים, אך הלא־כנונים.

לרות דיין נודע על פרשת האהבה של בעלה רק שנה אחרי שהוא התחיל. היה זה אחרי מיבצע סיני. רות הייתה אז אשתו של הגנרל המפורסם ביותר ב־

ששיינתה את משנה דיין

אחד מהם לא היה משה דיין. משה דיין היה יותר מדי בשביל חייהנישואין שלו. פגשו שנים אחרי שרחל ומשה דיין נפגשו בטיסה מרומא לתל־אביב, התגרשו רחל ופינחס רבינוביץ. 15 שנה אחר־כך, כשמשה נשא את רחל לאשה, בביתו של הרב מרדכי פירון בבתי־ים, חזרה פרשת הגירושין של רחל וצפה על־פני השטח כשהיא מאיימת על משה ורחל. בגט הר כריתות של רחל מפינחס נכתב: „אסורה לבעלה ולבועלה“, כששמו של משה דיין צויין בו.

במשך שנים התחלקו ידידי בני הזוג לשני מחנות: לאותם שחשבו שרבינוביץ הוא שהלשין לפני הרבנים על יחסיו של משה דיין עם אשתו, ולאותם שחשבו ש־רות דיין היא שהלשינה לרבנים על יחסים אלה וגרמה לכך שרחל תהיה אסור־רה על משה דיין. האמת היתה אחרת. כשר התגרשה רחל רבינוביץ היתה יעל, בתם הבכירה של רות ומשה. בת 20. כשנודע ליעל ולרות שרחל רבינוביץ עומדת ל־התגרש, הבטיחה יעל לאמה: „אל תדאגי, אבא אף פעם לא יתחתן איתה.“ משה דיין מעולם לא ביקש גט מרות. הוא המשיך להיפגש עם רחל, כאילו זה דבר מובן מאליה. מהבית בצהלה הוא היה מנהל איתה שיחות טלפון ארוכות וככל שהזמן עבר, הן הפכו רומנטיות. לדיין לא היה איכפת כלל שרות נמצאת בבית בעת שהוא משוחח עם רחל. והוא מעולם לא טרח להנמיך את קולו או לסגור את הדלת מאחוריו בעת השיחה. בעלי־כורחה הפכה רות עדה להתלקחות הרומן הגדול של בעלה.

שמונה שנים אחרי פגישתם הראשונה של רחל ומשה, איים משבר ראשון על סיפור האהבה שלהם. צעירה בשם הדסה מור פירסמה רומן אוטוביוגרפי, שמוהו היה שקוף כגיר. היא סיפרה בו על רומן בינה ובין מצביא לוחם בעל יד אחת. בני־נוער בלעו את הספר ברעבתנות ו־העתונים היו מלאים בכתבות עליו. כשר המסוה הדק של הלוחם בעל היד האחת הופך במאמרי העתונים שקוף עוד יותר, הרומן בין משה דיין והדסה מור החל זמן רב לפני שרחל פגשה בדיין. הדסה פגשה את דיין עוד בנהלל. היא נישאה כמה חודשים לפני הפגישה לאחד מחבי ריו הטובים של דיין, קצין־צבא ממערבי דיין. כשעזבה הדסה מור את בעלה ביגלל (המשך בעמוד 72)

נכון? שאל אותי בעומדי ממש על הר סיני, בבקשה, יש לי שאלה.“ „אני מצטערת, אינני מבינה דבר ב־פוליטיקה, סלח לי אבל יש לי פגישה במלון.“

העתונאי לא הירפה. „אבל זו שאלה אישית, גברת דיין. כולם מדברים על כך במלון. כולם ממתנינים למילה האחרונה, והייתי רוצה להיות הראשון לשמוע אור־תח.“

„אריק, נשמע.“ השבתי ברוח טובה. „הייתי רוצה להיות הראשון היודע על גירושיה“, אמר העתונאי.

„אולי אתה מחליף אותי עם מישהי אחרת? מוטב שאחזור הביתה ואשאל את בעלי. התקשר אלי מחר, עכשיו אין לי שמץ של מושג על מה אתה מדבר.“ בשבתי בבאר של המלון עם ידידי, הזכרתי את שאלתו של העתונאי. „את רוצה לומר לי שאינך יודעת עליה?“ שאל אותי הידיד בתימהון.

כל ישראלי בר־דעת ידע שמשה מנהל חיים משלו, ומכיוון שהכל ידעו הניחו זאת כמוכר מאלין שגם אני יודעת. ידעתי שלמשה יש קסם בלתי־רגיל לגבי נשים, ולעיתים קרובות קינאתי בהן.

עד כאן סיפור המעשה. מפיה של רות דיין.

רות חזרה הביתה כדי לברר את הדבר רים עם משה. דיין הופתע בכנות, כשהת־ברר לו שרות שמעה על הרומן שלו עם רחל לראשונה באותו יום. תגובתו באר־תח היתה, כפי שהיא היתה במשך 16 השנים הנוספות שהמשיך להיות נשוי לרות: „אני כזה.“

את החולצה. אני לא נוהגת לקנות בגדים כתרופה או כביטוי לרגש מסויים. אך היום הנה לא היה ככל הימים והכל נראה בהיר ומבטיח.

נועדה לי פגישה עם נציגי מישרד־האוצר לדיון בתקציב הבא של ממשלת־הפגישה היתה במלון דן. בעודי נחפזת במדרגות הכניסה אל המלון ניגש אלי עיתונאי איטלקי. „את היא הגברת דיין,

עולם, מנצחה המהולל של מילחמת־סיני. היא היתה אז בשלבים הראשונים של הקמת מיפעל חייה, משיכות. רות נהגה בגיפ המפורסם שלה ברחוב הירקון ב־תל־אביב, מול מלון דן.

סיפורה רות דיין:

חוף כדי נסיעה הבחנתי בחולצה באחד מחלונות הראווה. ציבעה היה כתום בהיר. החנתי את הגיפ, נכנסתי לחנות וקניתי

משה ורחל בבית בצהלה (עם הנכד גלי) התחשבות מפתיעה